

var der, og alle vidste, de var der. Vi kunne pege dem ud, når vi kørte ind ad Strandvejen om morgenen, for så sejlede de op gennem Øresund. Hvis man havde udsigt ud over Bælterne, kunne man gøre det samme. Der var konstant mellem fem og otte af den slags skibe, der sejlede rundt i danske farvande, og jeg har aldrig hørt SF gøre vrøvl over det. Men at der har været et enkelt amerikansk skib, der eventuelt måske ikke lige her og nu kan bevise sort på hvidt, at det ikke havde a-våben om bord, er forfærdeligt, og det skal vi lave en frygtelig masse ud af.

Jeg synes, at det, vi er ved at foretage os nu, er proportionsforvrængning. Lad os da prøve på at finde ud af, hvordan vi kan få nedprioriteret a-våben som et krigsvåben. Lad os prøve på at få det ordnet i stedet for dette fuldstændige hysteri mod amerikanerne på nuværende tidspunkt.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for besvarelsen af forespørgslen. I modsætning til hr. Gert Petersen synes jeg, det var en udmærket besvarelse.

Ministeren sagde, og det er også Venstres opfattelse, at der ikke i dag er meget at føje til den redegørelse, som regeringen den 29. juni i år gav Det Udenrigspolitiske Nævn, og det var jo en redegørelse, som jeg synes det var udmærket umiddelbart efter tilgik medierne og blev offentliggjort, oven i købet med en særdeles omfattende omtale til følge. Derfor er det overhovedet ikke nødvendigt i dag at gå ind på detaljerne i redegørelsen, for dem kender vi.

Med redegørelsen af 29. juni blev der føjet en facet til danmarkshistorien, da det blev kendt, at den respekterede tidligere stats- og udenrigsminister H.C. Hansen i november 1957, altså for næsten 40 år siden, tilsyneladende på egen hånd havde givet USA bemyndigelse til at operere med atomvåben i Grønland i strid med det, der dengang var Socialdemokratiets og den daværende regerings politik.

Det er naturligvis et stykke historie om et tilsyneladende – og jeg siger kun tilsyneladende – dobbeltspil vedrørende dansk sikkerhedspolitik i en periode på 10 år, og det er oven i købet en periode, hvor klarhed over dansk sikkerhedspolitik var mere påkrævet end nogen sinde før eller siden. Det var en tid, hvor det daværende Sovjet oprustedes med al tænkelig kraft, hvor overfaldet på Ungarn skete, og hvor Vestens

demokrati og frihedsgrader var truet i højeste grad.

Derfor er det naturligt og rigtigt, at det, der dengang skete, bliver genstand for en nærmere historisk og objektiv udredning, så der kan skabes klarhed over, hvad ikke alene H.C. Hansen, men eventuelt også andre danske politikere dengang må have vidst og gjort, en udredning, der bør foretages ikke af mere eller mindre selvbestaltede såkaldte forskere, for dem er der jo nogle af – nogle sidder f.eks. for tiden i USA og gransker med stor interesse amerikanske arkiver – men af seriøse forskere, der har evne og vilje til på en fagligt forsvarlig måde at bedømme det, der skete, i det rette perspektiv ud fra den dengang foreliggende sikkerhedspolitiske situation. Det er det, vi har brug for.

Men inden historien skrives, vil jeg gerne sige, at den aftale, H.C. Hansen indgik med USA, og som gjorde det helt legitimt, at amerikanerne handlede, som de gjorde i Grønland, efter Venstres mening materielt set var både rigtig og nødvendig. Vi var i den kolde krigs tid, Vestens demokratier var truet, NATO var vores eneste garant for fortsat frihed, og dér var dengang som nu Amerika den store byrde. Sovjet var ved sin utrolige tilstedeværelse i havene omkring Grønland stærkt engageret og fokuserede på den militære betydning, dette område havde. På den baggrund skyldte vi almindelig anstændighed og hensynet til vores egen sikkerhed at vise Amerika størst mulig solidaritet. Det gjorde vi efter min mening, og det skal H.C. Hansen ikke i dag have utak for.

Men det, man tilsyneladende kan kritisere ham for – undersøgelsen må vise, om det er tilfældet – er, at han muligvis ikke sikrede sig parlamentarisk dækning for den nødvendige beslutning, han dengang traf. Det kan have været af indenrigspolitiske grunde, det vil tiden vise. Det kan også skyldes, at H.C. Hansen dengang, med rette mener jeg, frygtede, at hans beslutning kunne tilgå de forkerte. Det var der dengang og såmænd også siden somme tider al mulig grund til at tage sig i agt for. Det er dér, at jeg synes historien må vise, om H.C. Hansen gjorde noget galt.

Af det, jeg her har sagt, følger allerede, at jeg støtter regeringen i at lade DUPI foretage den undersøgelse, som der er lagt op til i ministerens tale, på de konditioner i den tidsramme og ud fra de perspektiver, der dengang gjaldt, herunder Grønlands sikkerhedspolitiske betydning. Det kommissorium er vi enige i. Hermed får vi